51

ארכיון יצחק בן-צבי

המשלחה

[illegible] אל [illegible] המשלה

ידיעות מארץ ישראל

5.12.1923

General Federation
of Jewish Labour in Erets-Israel (Palestine)

GENERAL COUNCIL OF WOMEN WORKERS

ההסתדרות הכללית
של העובדים העברים בארץ-ישראל

מועצת הפועלות

בתשובה נא להזכיר № 1/ ז'

Tel-Aviv, the ו' שבט תרצ"ז תל-אביב, יום
(18.1.37)

P. O. B. 303 ת. ד. 303

לח' רחל ינאית
ירושלים

שלום רב לך, רחל!

אנו שולחות לך פרוטוקול מישיבה המרכזת של
המושב ה-15.

היי בריאה,
בב"ח

ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בא"י
מועצת הפועלות

Telegraphic address: "OVDA" TEL-AVIV
Telephones: 4226 4227

אחת הישיבות של מושב מועצת הפועלות ה-15 (התקיים בת"א ב-22-24/12) היתה מוקדשת לבירור השאלה:

החברה בשמירה לאור הנסיון של המאורעות

בבירור השתתפו מלבד חברות מועצת הפועלות מספר ניכר של חברות פעילות מנקודות המתישבות.

ישבה ראש ש.ב. סדגניב א'.

ר.י. (ירושלים): רוצה לעמוד בקצור על שני מומנטים, והם אחד: הצורך הנפשי של החברה לעמוד שכם אחד עם החבר בשמירה ובהגנה, והצורך הנובע מהמצב בארץ, הדורש לגייס את החברה במלוא כוחה. היות ואין סתירה בין הצורך הסוביקטיבי והאוביקטיבי, עלינו להוציא לפועל את גיוס החברה. כיום, אחרי כל מה שעבר עלינו, השאלה עומדת גלויה. ולו החברות לא עוררו את השאלה מיד צריכים האנשים האחראים לבוא אלינו ולהגיד: אם אתן מאמינות בכוחכן או לא - עליכן להתגייס.

אנחנו צריכים לדבר מתוך ידיעת המצב. אנחנו לא רק מעוט בין 1.200.000, כי אם בתוך ים ערבי של הארצות השכנות. ולכל אדם בקרבנו יש היום ערך מיוחד. אנחנו צריכים במקסימום של כוחות הגנה ועלינו לגייס הכל וחברה מגיל 16-17, את כל מי שאפשר לגייסו.

רק הערב שמו לי חברות מהנקודות באיזו יסורים הן השיגו אפשרות להגיע לאיזה שלב ופעם נדמה היה כי המושג העתיק על הגבורה הגברים כבר עבר ונגוז. יש לספר הרבה על גבורת בודדות; למרות זה שלא שיתפו אותנו, ולא ניתנה לנו כל אותה ההכשרה הניתנת לחברים. אם הגברים יעזבו את הנקודות - על מי נשאיר את הנקודות? על החברות יהיה אז למלא את תפקידי השמירות.

ואם כי גפירים נשלחו אלינו, לנקודה קטנה, (ובין אלה היו גם שלא הצטיינו כלל) הצטיינו גם אנו - לא רק המדריכות, כי אם גם הנוער בנות 16 התחילו ללמוד; זה היה טבעי, שכולן נכנסו לשמירה וזה נתן הרבה מאד לבנות. אני מסכנת מהחברים המשתתפים אתנו בבירור זה, שיבואו אלינו בהצעות. אבחנו לא מוכנות וצריך להתחיל בפעולה חיה וממשית.

<u>ה-ת (תל-יוסף)</u>: במה נעסוק הערב? אם רק במסירת רשמים, או בהצעות ממשיות, כי זמננו קצר.

<u>א.ש. (עין-חרוד)</u>: אנו בניע הצעות.

איך אנו עומדים עכשיו בעין חרוד? כשהתחלנו לא ידענו למה נגיע. והנה למה שהגענו: יצאנו לשמירה ממש. בין 7 חברים ששומרים על המשק יש 5 חברות. והחברות גם חוזרות על המשק, והשמירה לגבי שכיחם צורת השמירה - ז.א. בתנאים שונים, כי מי ששמר בליל חושך אינו יודע מה זה לשמור בליל ירח. הגענו לכך שיש לנו חברות להדרכה, כי היה קורס מיוחד לכך, והחברה גלתה את מסירותה וגם את השליטה הגמורה על הכלי. ויש דרישה לשיתוף גם בעמדה.

לכל הדבר הזה נחוצה תנועה, תנועת החברות.

אני מבינה היטב את המכר, שהוא חרד לחברה, היוצאת לתפקיד זה. אולם גם בצבא ממש יש חלקים, חלק עומד יותר קרוב לאש וחלק יותר רחוק. במוכן בזמן שבונים תכנית של הגנה על הנקודה, יש להביא את כל זה בחשבון. ויש להביא בחשבון גם את העובדה כי זו היא מחצית הישוב. ויש לציין: המדריכות התאימו הרבה יותר לתפקיד של הדרכת החברות, מאשר המדריכים. וזוהי דרישתנו: שבכל הכלים שהחברות תשתמשנה בהן, תדרכנה חברות.

<u>סיכום</u>: השתתפות חברות יום-יומית וקבועה. קודם איש לא יכול להאר לעצמו, שהחברה תלך לשמור גם מחוץ לנקודה: למקדשן לכרם. ועכשיו זה ברור. ואם כי יש סכנה במולה לחברה, אולם אם היא תדע להשתמש בכלי, היא תדע להגן גם על עצמה ועל חייה. שנית, נחוץ שהחברה תשתתף בעמדות. שלישית, במועצת השמירה שבכל מקום מוכרחות להיות חברות, וגם בארגונים המחוזיים, וגם במרכז צריכות להיות חברות.

מ.ר.: גם בעיני אין כל שאלה כיום, אם החברה תוכל להשתתף. וגם אין מקום לחשבונות, כי אם לא ימצאו אותנו בהסתדרות, ימצאו אותנו מחוץ להסתדרות. כולם באמת צריכים להשתתף. אני רק חולק על השתתפות חברות מחוץ ליישוב (פרדס וכו'). בנוגע להקנות לחברות ידיעות. ולכן בנוגע רצון האחראים, רצון המרכז. לגבי, לחברי ההסתדרות, ברור הדבר, אולם לחלק השני שבמרכז זה לא ברור. יש לשבור את ההתנגדות של החלק הזה, וצריכה לבוא תביעה מצד החברות, בכלל מצד נשים לשתף אותן. אחד המושגים הח-שובים: חשוב שהילד ידע שאמא משתתפת. הסיסמה הזו צריכה לבוא האינטנ-סיבה והדרישה למרכז לשיתוף. קורסים למדריכות יש לארגן בכל הנקודות. בגוש גורים היה קורס שהצליח מאד ויש שאלה של שורה מעורבת או מסוג אחד. אין לי ספק שעל החברה להשתמש בכל הכלים, כמו החבר.

א.ס.: הקורס הראשון לחברות צריך להיות נבדל, השני - יחד.

א.ג. (בית-זרע): אני רוצה להגיד לחברות: זה 4 שנים אני בתנועה זו. ותמיד חשבתי - למה אין חברה בשורה? והיו עונים לי: זאת לא תביעה כיום. הרוצה - בא ומביע את עצמו. והחברה לא ראתה חובה לעשות זאת, אולם לע-ניי זה לא כך. כמו שהחברה יודעת לעבוד, כך היא חייבת לדעת להגן. פי שואל את החבר - אם הוא רוצה או מוכשר. ואת החברה שואלים. נחוץ לשרש את הרגשת הפחד.

המאורעות נתנו אפשרות לחברה להשתתף. וזה הכרח שכל ה-100 אחוזים יהיו מסוגלים על המקום. אני מדברת מבחינת צורך הישוב ולא מבחי-נת הרגשת החברה. ואני מבדילה בין שמירה ובין הגנה. לשמירה לא די בידי-עת הכלים, לזה נחוץ חופש הרגל וכו'. כיום החברים שבמרכז מעריכים את עבודת החברה יותר אולי מאשר החברות בעצמן. במשקים יותר קל להכניס את החברה, אולם זה נחוץ גם בעיר ובמושבה. בקיבוצים החברה הגיעה לעמדות בודדות למלחמה.

בשאלה שורה מעורבת או מיוחדת אני בעד הראשונה. אם יש לנו הרגשה נאיבית, אז השורה המיוחדת לא הצליחה. אולם למתחילים - יש מקום לשורה מיוחדת. מועצת הפועלות צריכה להוסיף לעצמה עוד תפקיד ויש צורך במרכזות גם במקומות. בערים ובמושבות לוקחים נוער לתפקידים שבמשקים משתמשים בשבילם בחברות.

אצלנו, בין שני משמרים שבחצר אחת חברה. אולם לשדרות ולשדות אינני הולכת. אני גם חושבת שזה לא נחוץ מבחינת תועלת המקום.

ח.ב. (דגניה א'): מה שלא עשה השכל - עשה הזמן. בעצם הצורך בשנוי
עמדה - אינם מספקים.
בעד שורה מעורבת.

ס. (רמת-הכובש): אנו מנקודה שנפלה בה חברה. נכבד את זכרה בקימה.
אנו נקודה בודדת. פעם גם צבא הלך אלינו מצד מפני קושי ההתקפה.
כשעלינו על השמה מבין החברים לשמירה; עלינו לעמוד בשורה. אולם גם החב-
רים לא היו מנוסים. בזה נוכחנו בימי המאורעות. לא יצאנו לשמירות.
עמדנו על המצפה. הרגשנו בזה בחיתום: "שם לא מסוכן". ודוקא שם נהרגה
חברה. החברות נסעו לעבודה, ולפעמים היה זה יותר מסוכן מאשר לעמוד
בשמירות. בבוקר, כאשר לוינו את האוטו, לא ידענו - ישובו מעבודה או
לא. בפרדס רייסקי, ע"י כפר מסקי, עבדו חברות בשבועים לבושי מדים המ-
גרו בהן. זו היתה השתתפות מספיקה. תפקיד אחראי היתה גם השמירה על
הילדים, הרגעת הילדים בה בשעה שעצמנו היינו נרגזות. גם זה היה קשה.
אולם חשבנו - כל זה איננו מספיק.

התכוננו להתקפות חמורות. וכולנו מוכרחים היינו לחיות
מוכנים. היתה לנו אסיפת חברות בזמני בטחון. החברים הרגיעו אותנו
ואמרו - שהשתתפנו בצורה מספקת. באספה זו אמרה אחת החברות - כל מי שנכ-
נס לקיבוץ הוא נכנס גם לסכנה, ואיננו יכולים להסתפק ב-50% מגינים,
ואין להמנע מזה שגם החברות תהיינה בחזית. בנקודה שלנו אנו עוד עכשיו
מתכוננים כל ערב. איננו שקטים, כמו במקומות אחרים. לכן גם עכשיו, השמי-
רה היא רצינית מאד. מהחברים דרשנו מעכשיו, כשיותר שקט, נתרגל לשמירה.
החברים התנגדו, הם נמקו זאת ואמרו: קודם כל צריכים לעבור אימון השטים
ברגלים בכלים כבדים. ובתוך מחנה, כשעשו מפקד, הודענו, כי לא נמשך.
דרשנו קבוצות נסיון. עכשיו יש קבוצות כאלה ואני מקוה כי הן תצלחנה.

ולבסוף עובדה אחת: עכשיו נסעו 3 חברות לעבודה לפרדס בעגלה
דרך כרם טיטקי, ורגמו אותן באבנים. גם זה לא הפחיד אתן.

ח.ק. (כפר-יחזקאל): במושב התנאים אחרים מאשר בקיבוץ ולכן השאלה היא
אחרת.. לא יכולה אצלנו להיות שמירה של שבועות. לא יכולה, כי החבר
השומר מוכרח לשוב בבוקר לעבודה. המושבים מאוכלסים משפחות ואנשי המוש-
בים (הקיימים מזמן) אינם צעירים. נוער יש לנו לא הרבה, רק הגידול
הטבעי; לכן יש עייפות איומה. ואצלנו שאלת השתתפות החברה היא עוד
יותר חריפה. אם הנקודה היא בת 80 משפחות, לא יכול להיות, כי רק 60

[illegible]

– מאמרות יצאנו, בם מן יצאו.

אחרי הקורס, כמבאר בסדריכות שלנו, רק אז מתחיל בלימוד [illegible]

עוכר עד שלומדים את הכל.

[illegible]
חברות שיחיו להן מעצורים ללכת לסקופות כאלה.

[illegible]
גזה של העם העברי.

[illegible]
לאכנס לדבר זה.

[illegible]
הענין כולו.

[illegible]
קוים וקים של באמנות וכסירות, כהם מכריעים מאד.

[illegible]
לא להכין את הדבר לכך.

[illegible]
יכבם לקיים במלוא ברצינות.

[illegible]

אצלנו בכחור של 18 בית היו 6 חברות.

[illegible]
ומן.

[illegible]
הייתי רוצה להגיע לתוצאות מעשיות. לכם כך, לא די בלימוד [illegible]
להשיג את העיקר: [illegible] יש בכליב ושמירה.

[illegible]
ומדרגה אחת עוברים לשניה.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
שבנקודות אלה יביא אדם שלא שייך להגנה.

[illegible]
גל כל חבר וכל גברת, זה טבעי.

[illegible] וברור כי שאלת [illegible]

[illegible] אולם לפעמה זו איננה [illegible]

[illegible]

[illegible]

לזאת.

[illegible]

ניהם כוחות רבים שאינם מנצלים אותם די.

[illegible]

תאורטית, יש לתת הוראה לסקירות מהמרכז.

[illegible]

אבל אסור להתגבר על זאת. התרגל לבוא עם הזמן.

[illegible]

של מנגנון גזר. יש לסכם אותה בדיעות מעשיות;

[illegible]

עליה.

[illegible]

[illegible]

הראשונה, גם השתתפות בפרעצת אשפירה הטקופית.

[illegible] שיא צריכים היו [illegible]

[illegible]

בהגנה צריכה להיות אחד היסודות של א.צ.ל.

[illegible]

[illegible]

והלאבה הזו צריכה להיות [illegible] לעיר.

[illegible]

ד.ט. [illegible] אינני [illegible] צריכין
[illegible]
כז. דרושה התערבות [illegible]
וו ה"אורחים". [illegible]
אחרי גמר השורה.

ג.ג. (כית-זרע): מציעה הצעות.

1. [illegible]
המרכז, צריך חברה למרכז.
2. [illegible]
שבים וקבוצים.
3. על המרכז לשלוח הוראות למפקדים בסקופו
[illegible]
3. זכות שוה לחבר וחברה לעמידה ובחינה בהתאם להכשרה השוה.
4. קורסים מרכזיים ומחוזיים לחברות מדריכות.

[illegible] מג.ס. תקח על עצמה את התפקיד הזה במו-
[illegible]

[illegible] מציעה [illegible] לסגן מסויים.

ה.ק. מדגישה חובת הכשרה ולא זכות.

ר.ד. [illegible]
[illegible].

רשימת המשתתפות

צפורה ברן	תל-אביב	רחל ינאית	בית-זרע
אוליה קצבי	"	אלטקה גרינשטיין	בית-זרע
חנה לפדן	"	רבקה פלביק	רעננה חונים
שרה דסקיס	תל-עדש	חנה גרבר	יגור
דבורה ברגמן	עין-חרוד	אלה סנגברג	רמת-הכובש
שולמית קרל	מזרע	חניה אברונוביץ	"
טביה נגלר	מרחביה	חיה	גבעת-חיים
ז'ניה יונס	עין-שמר	צפורה	רמת-הכובש
פנינה שטרנפלד	עין המפרץ	מלכה	"
יפה ברונדה	רמת הכובש	ברכה	קבוץ מפר
חסיה סטנסקיה	"גשר"	דבורה	בתלם
גרונית ראש	ת"א	שרה	קב' הבחרות
רחל נהמקין	נהלל	ספוצין	יגור
צפורה סנה	נהלל	אלה	גבעת ברנר
עדה פישמן	ת"א	גולדה מאירסון	
רחה הוטנברג	נס-ציונה	בירגיה רוזנשטיין	חיפה
יסכה	קבוץ מאוחד		
	"	מרים שליפוביץ	
חוה מקסימנסקיה	הרצליה-קבוץ מגושד	ברכה	גבת
מרים שטיינברג	כפר הס	חסידה	מגדיאל קבן בחמה
שושנה בן יוסף	"		
שרה פלכין		ליליה בסבין	
מרים כיתן	ת"א	חנה מנגקין	
חנה צ'יזי'יק	"	זהבה סגליכם	
אספה לוין	משמר העמק	קלרה מור	
כמיה	גבעת השלשה	מיומה בוסיל	
שרה אידיסיס	תל-אביב	הדסה גולדנברג	גבעת השלשה
דבורה דיין	נהלל	יונה שטעוני	באר טוביה
חבצלת	תל-יוסף	בית ישראלים	כנרת
רבקה ברייזמן	חמת-מקלט		

ידיעות העיריה מס' 82
3.9.1922

תקנות על [illegible]

[illegible] „בירושלים [illegible] בשאלת [illegible] — 12 [illegible].

28.12.1919

הסתדרות הפועלים החקלאים

בארץ ישראל

יפו יום [illegible]

[illegible]

215/1140